

KLAGANDE OCH MOTPART

Mathias Andersson

Ombud:
Advokat Staffan Uvabeck

KLAGANDE OCH MOTPART

Svensk Travsport (nedan ST)
Företrätt av chefsjuristen Liv Färndahl och bolagsjurist Carl Lindblom

ÖVERKLAGAT BESLUT

Svensk Travsports Ansvars- och Disciplinnämnds (nedan STAD) beslut den 17 maj 2023, ärende nr 02/2023, *bilaga 1*

I det överklagade beslutet dömde STAD Mathias Andersson till ansvar för överträdelse av 10 § a), 3 § e), 4 § e) och 4 § g) Antidopningsreglemente för Svensk Travsport 2022 (nedan Antidopningsreglementet). Påföljden bestämdes till förlust av A-licens för tiden 2 december 2022 – 1 december 2023 och därtill böter 50.000 kronor.

ÖVERDOMSTOLENS BESLUT

- Överdomstolen ändrar STAD:s beslut på följande sätt:
 - Mathias Anderssons A-licens ska vara återkallad till och med den 1 december 2024,
 - Mathias Andersson frikänns från överträdelse av 3 § e) och 4 § g) Antidopningsreglementet och
 - Mathias Andersson befrias från skyldigheten att utge böter.
- Mathias Andersson ska bära sina egna ombudskostnader i ärendet.

I. YRKANDEN I ÖVERDOMSTOLEN

Mathias Andersson (nedan Andersson) har yrkat

att Överdomstolen med ändring av STAD:s beslut frikänner honom från ansvar för samtliga anmälda överträdelser, till följd varav Andersson återfår sin licens och

att Överdomstolen förpliktigar ST att till Andersson utge ersättning för de särskilda kostnader som åsamkats honom i påföljdsärendet.

ST, som anslutningsvis har överklagat STAD:s beslut, har slutligen yrkat

att Överdomstolen bifaller samtliga anmälda överträdelser och, vilket yrkas under alla förhållanden,

att Överdomstolen bestämmer tiden för återkallelsen av Anderssons A-licens till perioden 2 december 2022 – 1 december 2024.

Part har bestritt motparts yrkanden.

II. HANDLÄGGNING

Överdomstolen har hållit muntlig förhandling den 21 september 2023.

Mathias Andersson har närvarat per telefon under delar av förhandlingen.

III. UTVECKLANDE AV TALAN

ST

ST vidhåller sin vid STAD förda talan och yrkar prövning av samtliga anmälda överträdelser.

I första hand görs gällande att Andersson har behandlat hästen med en injektion, 10 § a) Antidopningsreglementet.

Ansvar och därmed påföljd för försök till behandling, 12 § b) Antidopningsreglementet, inträder när åtgärderna påbörjats. Försökets inledande är helt oberoende av tidpunkten för hästens start. Det är tillräckligt att försöket inleds och omfattas av den karenstid som skulle uppkomma i förhållande till hästens start, i Anderssons fall 96 timmar.

Andersson ska anses ha innehaft och därmed förvarat de läkemedel och preparat som omfattas av anmälan.

Omständigheterna i ärendet motiverar att Anderssons A-licens återkallas under längre tid än vad STAD har dömt ut.

Det överlämnas till Överdomstolen att bedöma skäligheten i utdömda böter.

Andersson

Någon överträdelse av Antidopningsreglementet, såvitt gäller påstått försök till behandling av häst som avses att starta, föreligger inte. Karenstid har inte börjat löpa, eftersom någon behandling av Doctor Doxey Zenz (nedan Hästen) vare sig har inletts, genomförts eller avslutats.

Ansvar för överträdelse vid försök till avsiktlig överträdelse av 10 § a) Antidopningsreglementet kan inte utdömas redan när ett beslut om att behandling, som i och för sig skulle kunna omfattas av karenstider, har fattats.

Andersson var på det klara med att stryka Hästen från starten på Bergsåker den 3 december 2022.

Försökspunkten är inte uppnådd, eftersom häst kan strykas senast på tävlingsdagen.

Den för Hästen ansvarige veterinären har - med erforderligt underlag - delegerat uppgiften till en behörig person, att tillföra Hästen "dropp", oavsett om detta skulle ske genom injektion eller infusion.

I allt fall ska Andersson vara fri från ansvar, eftersom han kunde förlita sig på att delegationen var korrekt.

Inte heller i övrigt har Andersson begått de överträdelser som anmäls.

IV. UTREDNINGEN I ÖVERDOMSTOLEN

Parterna har åberopat samma skriftliga och muntliga bevisning som vid STAD, innefattande uppspelning av ljud- och bildupptagningar av förhören från den muntliga förhandlingen vid STAD.

Därutöver har ST spelat upp två filmupptagningar från kontrollbesöket i Anderssons stall den 1 december 2022.

På Anderssons begäran har anteckningar från delar av ST:s utredningssamtal med Madeleine Stenslind lästs upp liksom hela utredningssamtalet med veterinär Olof Augustinsson.

V. REFERAT AV FÖRHÖR

Andersson: Hästen, som står Andersson mycket nära, hade siktats mot och var anmäld i god tid till loppet på Bergsåker den 3 december 2022.

Hästen var och är en speciell individ där både behandlings- och omvårdnadsinsatser krävt särskild handläggning för att lugna Hästens något lynniga humör. Det har förekommit ganska många gånger under tiden Andersson varit ansvarig tränare, att veterinär behandlat Hästen med dropp

mot uttorkning. Olof Augustinsson har varit ansvarig veterinär och känner Hästen och dess egenskaper mycket väl.

Fredagen den 25 november 2022 startade Hästen på Umåker. Efter loppet genomgick Hästen en omfattande urin- och blodprovstagning. Återresan till stallet på Hagmyren var besvärlig och tog tid på grund av rådande snöstorm.

I början av veckan efter starten på Umåker åt och drack Hästen dåligt och Andersson uppfattade att den visade tecken på uttorkning. Andersson var onsdagen den 30 november 2022 på dagtid i kontakt per telefon med veterinär Augustinsson och gav denne upplysningar om Hästens tillstånd och symptom. Madeleine Stenslind talade vid samma tillfälle enskilt med Augustinsson. Andersson känner inte till vilka närmare vårdinstruktioner som Augustinsson gav Madeleine Stenslind, men Andersson uppfattade att det handlade om att tillföra Hästen dropp i form av saltlösning. Andersson var säker på att Augustinsson kunde delegera åtgärden till Madeleine Stenslind och att hon var behörig att utföra åtgärden. Det fanns inte anledning att kontakta någon annan veterinär än Augustinsson.

Madeleine Stenslind anlände till Anderssons stall sent på kvällen den 30 november 2022. Hon medförde veterinärmedicinsk utrustning, en svart väska och en påse med innehåll. Andersson, som saknar kunskap om att sätta dropp, skulle hålla Hästen lugn när Madeleine Stenslind vidtog åtgärder. Hon försökte "sticka" hästen utan att hitta rätt. Det gick inte att få i gång droppet på erforderligt sätt. Hon tog bort slangar och droppåsar och lade dessa på ett bord i närheten av Hästen.

Någon injektion med svullnad som följd utfördes inte. Istället måste det handla om att ett kärl hade rispats.

Ur tomma intet trängde en för Andersson skrikande, okänd person i svarta kläder in i stallet och skrämde livet ur Andersson. Till följd av fruktansvärd rädsla, tidigare händelse på Hagmyren och Anderssons bakomliggande diagnoser, har Andersson endast vaga eller inga minnesbilder av det fortsatta händelseförloppet. Han ifrågasätter inte att han förekommer på de av ST återopade filmupptagningarna från kontrollbesöket. Han minns inte att han förde med sig en injektionsspruta från stallet eller var sprutan tog vägen. Möjligen hade Anderssons kraftiga reaktion kunnat undvikas om ST:s personal hade haft en annan inriktning på sitt sätt att utföra sitt uppdrag.

Andersson visste redan i början av veckan och innan ST:s tillslag, att Hästen skulle strykas från starten på Bergsåker. Han kan inte förklara varför han inte strök på onsdagen, efter samtalet med veterinären. På torsdagen var Andersson menligt påverkad av det nattliga tillslaget och inte i skick att vidta åtgärder såsom telefonsamtal eller ha kontakter med omgivningen. Han avsåg att ta tag i uppgiften dagen därpå, men han fick på fredag morgon, 2 december 2022, via ett sms från ST, underrättelse om att Hästen var struken genom ST:s åtgärd.

Hästen genomgick inte någon behandling mot uttorkning efter kontrollbesöket, utan gick i hagen och återhämtade sig efter en tid. Det fanns hos Andersson en misstanke att även en foderförgiftning bidrog till Hästens besvär. Genom att ge en mindre mängd av fodret blev den sakta bättre.

Martin Fälling och Mette Pökelmann har lämnat upplysningar om kontrollbesöket.

Kontrollen på natten den 1 december 2022 föranleddes - efter underrättelseuppslag - av misstankar om pågående, otillåten behandling av häst som var anmäld till start. De iakttog utifrån stallbacken två personer och en häst inne i stallet. De beslutade sig för att gå in.

Andersson och Madeleine Stenslind befann sig på vänster sida av en häst och utförde någon form av aktivitet, förmodligen en pågående behandling. Fälling bar en go-pro-kamera och upptog film. De identifierade sig och uppgav att de kom från "Svensk Travsport". Aktiviteten vid Hästen avbröts. Andersson gjorde en rörelse vid Hästens hals, försåg sig med droppåsar, tappade dessa och flydde sedermera ut ur stallbyggnaden genom ett fönster medförandes en spruta med okänt innehåll. Sprutan återfanns inte. Fälling uppfattade att dessa Anderssons åtgärder endast hade till syfte att försvåra utredningen och undanröja bevis.

På frågor från Fälling uppgav Madeleine Stenslind att Andersson skulle sätta dropp, att hon skulle hålla Hästen och hon förnekade att en väska med läkemedel tillhörde henne.

På fråga från Mette Pökelmann uppgav Madeleine Stenslind, att väskan och påsar med innehåll tillhörde Andersson.

Mette Pökelmann undersökte vänstra sidan av Hästens hals och iakttog en rakad ruta (inte färsk), märken som efter stick, färska blodspår och torkat blod. Det fanns även en svullnad i det undersökta området. Hon tog blodprov (5 rör) för vidare analys.

Enligt Mette Pökelmanns mening fanns inget anmärkningsvärt att notera rörande Hästens allmäntillstånd.

Andersson återvände till stallet efter en stund, betydligt lugnare, och uppgav att Hästen var lite sliten. Hästen var enligt Andersson inte i behov av behandling, än mindre hade någon behandling utförts eller var planerad. Om en behandling hade utförts, skulle den ha antecknats i Hästens journal. Någon sådan anteckning fanns inte.

Fälling och Mette Pökelmann tog med sig i stallet anträffade preparat och utrustning för utredningens färdigställande. Det noterades att det fanns en rosa kanyl instucken i den ena droppåsen med saltlösning.

Antti Rautalinko: Han har tagit del av ST:s utredning i ärendet.

Injektion eller infusion har en minsta karenstid om 96 timmar, som räknas från när behandlingen avslutas, oavsett preparat. I Anderssons fall, som förmodligen, avser tillförande av saltlösning, är karenstiden 96 timmar. Att tillföra en häst två stycken enliterspårar med saltlösning, måste betecknas som infusion och får, enligt Antidopningsreglementet, endast utföras av veterinär.

Med ordination menas en veterinärs beslut om viss behandling och eventuella beslut att sätta in visst läkemedel. Ordinationen måste föregås av egen klinisk bedömning.

De iakttagelser som Mette Pökelmann gjorde av svullnader på Hästens hals, tyder på att någon har försökt injicera genom att ha varit inne i blodkärlet, varpå blod kom från det skadade blodkärlet, eller att man har försökt injicera på vägen in mot blodkärlet (subkutant) utan att nålen har nått fram till blodkärlet.

Om syftet var att tillföra dropp borde en permanentkanyl ha använts. Sådan kanyl saknades. Istället förmodas den rosa kanyl, som anträffades i en av droppåsarna med saltlösning, ha varit avsedd för ändamålet.

Vid infusion används en längre och grövre kanyl som gör att droppgivningen går fortare.

Den injektionsspruta som Andersson hade i sin mun på filmen från kontrollbesöket hade ingen blodtillblandning. Rautalinko kan inte säga om sprutan har använts och kan därmed heller inte säga att en injektion utförts med sprutan.

Veterinär Augustinsson skulle ha kunnat ge delegation till Madeleine Stenslind, med hennes bakgrund som djurvårdare, men endast under förutsättning att de tillhörde samma klinik. Det gjorde inte Madeleine Stenslind.

Att en kanyl sticks in i ett blodkärl utgör inte i sig en "behandling". För att behandling ska anses vara fullbordad och verkställd krävs att Hästens kropp tillförts något preparat. Om behandling inte har påbörjats, har heller inte någon karenstid börjat löpa.

Om man godtar Madeleine Stenslinds uppgift att hon inte har varit i blodkärlet, måste hon ha sprutat/injicerat någon vätska subkutant. Det talar för en injektion. Rautalinko bedömer att svullnaden på Hästens hals inte härrör från blod utan den är istället effekten av att något har injicerats subkutant på Hästen.

Madeleine Stenslind: Hon arbetar som specialistsjuksköterska i anestesi och har läst kurser vid SLU som djurvårdare. Hon känner till Hästen ganska väl. Det var noga med att ingen för Hästen okänd person kom nära den.

Madeleine Stenslind visste att Hästen ätit och druckit dåligt efter starten på Umåker. Hon besökte stallet och Hästen både den 28 och 29 november 2022. Andersson påtalade under flera dagars tid att han avsåg att stryka Hästen ur loppet på Bergsåker och hon delade denna uppfattning. Hon bedömde att Hästen var uttorkad och var i behov av vårdinsatser. Hon bekräftar Anderssons uppgift att hon den 30 november 2022 talade per telefon med veterinär Augustinsson. Av denne fick hon delegation och instruktion att genom dropp tillföra Hästen en saltlösning och tillskott av C-vitamin.

Hon hade tidigare ringt till Jordbruksverket och där fått muntliga upplysningar och försäkringar om att hon var behörig att ta emot delegation att utföra infusion.

Hon anlände till stallet sent på kvällen den 30 november 2022. Hon hade med sig sin väska, droppaggregat och påsar med natriumklorid. Därtill en vit påse med kanyler med mera. Hon stack Hästen på vänster sida av halsen i syfte att hitta rätt ven. Hon försökte flera gånger utan att lyckas. Nålen låg subkutant hela tiden. Nålen hamnade inte vid något tillfälle rätt och droppet kunde därför inte anslutas till Hästen.

Någon tillförsel av droppet hann således inte påbörjas förrän för henne okända personer uppenbarade sig i stallet och skrämde både henne, Hästen och framför allt Andersson. Personerna sade sig komma från "ST". Den beteckningen var okänd för henne. Den i ärendet förekommande svarta väskan med innehåll är hennes. Det är riktigt att, utöver väskan, vissa preparat och substanser som fanns i stallet tillhörde henne. Men det fanns även andra preparat och substanser i stallet som tillhörde annan person än henne. Frågorna som ställdes till henne om vem som ägde vad uppfattade hon som otydliga. Därtill var hon skärrad.

Hon bekräftar att merparten av de i väskan förekommande läkemedlen är avsedda för veterinärmedicin. Hon har antingen införskaffat dessa på Internet eller "fått dem".

Vad hon hört i efterhand föranleddes ST:s tillslag av ett tips från en person som tidigare haft en relation med Andersson och som under viss tid besvarade Madeleine Stenslind och hennes familj.

I utredningssamtalet med Madeleine Stenslind (bilaga 14 i ST:s utredning) står bland annat antecknat att hon på morgonen den 30 november 2022 iakttog att Hästen hade torra slemhinnor och drack dåligt. Vid samma tillfälle pratade hon och Andersson återigen om att Hästen måste strykas från loppet. Hon ägde påsen, som stod på bänken i köket. Att vissa svar i förhöret vid ST skiljer sig från vad som uppges på filmupptagningen från kontrolltillfället beror på att hon var skärrad.

Uppläsning av utredningsförhör med veterinär Olof Augustinsson, bilaga 12 i ST:s utredning: Han har känt Hästen sedan den var unghäst. Ibland hade den svårt för att dricka. Andersson lämnade den 30 november 2022 per telefon uppgifter om att Hästen var hängig. Augustinsson talade med Madeleine Stenslind och uppfattade henne som "redig" och han såg inte några hinder föreligga för att delegera till henne att ge Hästen dropp. Han dokumenterade inte delegationen. Andersson uppgav sig komma att stryka Hästen från kommande start. Augustinsson tillstyrkte detta.

Johanna Eriksson: Hon var Hästens skötare under nära fem års tid. Vid omkring sju tillfällen under perioden tillfördes Hästen dropp av veterinär på grund av uttorkning. Många gånger var det svårt att sticka Hästen. Hon slutade jobba hos Andersson under våren 2022. Hon besöker fortfarande Anderssons stall ganska ofta och minns att Hästen var trött, slö och insjunken bak efter starten på Umåker. Andersson upplyste Johanna Eriksson vid ett flertal tillfällen om att Hästen skulle strykas från starten på

Bergsåker. Johanna Eriksson besökte stallet på kvällen den 30 november 2022. Hon fick då veta att Madeleine Stenslind skulle komma till stallet senare på kvällen. Dagarna efter ST:s kontroll mådde Andersson mycket dåligt.

Björn Löfman har lämnat uppgifter om den diagnos som fastställts på Andersson, hur diagnosen påverkar Anderssons agerande i olika situationer och vilken vård Andersson undergått.

VI. ÖVERDOMSTOLENS SKÄL FÖR SITT BESLUT

Inledning

1. Regler om behandling av häst finns i Antidopningsreglementet, som i förekommande fall hänvisar till andra av ST utfärdade föreskrifter, exempelvis Karenstids- och förbudslistan.
2. Antidopningsreglementets bestämmelser utgår från omsorg om och skydd för häst. Den för häst ansvarige tränaren har skyldighet att känna till bestämmelserna och ska tillse att de följs. Tränaren ansvarar även för hos tränaren anställda och andra av tränaren anlitade personers agerande med hästen.
3. I 3 § i 2022 års upplaga av Antidopningsreglementet finns *Regler om användning av läkemedel m.m.* Av 3 § d) framgår att på häst som avses *starta* får inte särskilda behandlingar vidtas som vid tävlingen kan medföra en positiv eller negativ förändring av hästens aktuella prestationsförmåga. Av 3 § e) framgår att en injektion i normalfallet utförs av en veterinär, men att åtgärden kan överlåtas till en av veterinären instruerad och i varje enskilt fall delegerad person. Behandling med infusion, som regleras i 3 § f), får endast utföras av veterinär och kan aldrig delegeras.

Fullbordad behandling med injektion. Injektion av obehörig.

4. Överdomstolen prövar inledningsvis ST:s anmälan och påstående att Andersson behandlat Hästen med en injektion, 10 § a) Antidopningsreglementet. Vidare prövas ST:s påstående att Andersson i strid med 3 § e) Antidopningsreglementet, vid behandlingen, låtit obehörig person utföra en injektion. Det är alltså, enligt ST, fråga om ett och samma tillfälle och händelseförlopp.
5. 10 § Antidopningsreglementet (2022 års upplaga) upptar i texten begreppet *avses starta*. I 2023 års upplaga har begreppet bytts ut mot *startanmäld*. Någon saklig ändring synes inte ha skett. Bestämmelsen utgår således från att häst är anmäld till ett lopp och därmed avses starta i loppet.
6. Andersson var vid tiden för de anmälda överträdelserna Hästens ansvarige tränare och hade anmält Hästen till ett lopp på Bergsåker den 3 december 2022.

7. Det är ostridigt att behandling genom tillförande av saltlösning har en karenstid om 96 timmar enligt Karenstids- och förbudslistan, vare sig behandlingen sker med injektion eller med infusion.
8. Parterna har ingående argumenterat för och lagt stor vikt vid huruvida Hästen rent faktiskt skulle delta i loppet eller inte. ST har fört fram att Anderssons agerande dagarna före och efter den 30 november 2022 visar på att Andersson avsåg att Hästen skulle delta i loppet. ST har pekat på att Andersson, i strid mot Tävlingsreglementet 32 § 5 stycket, inte strukit Hästen skyndsamt, trots att Andersson redan på onsdagen den 30 november 2022 visste att den skulle strykas. Andersson å sin sida har anfört att han, i egenskap av Hästens tränare, kunde avvakta ända till tävlingsdagen med sådan strykning eftersom den av ST åberopade bestämmelsen endast är en rekommendation.
9. Dåvarande Ansvarsnämnden (numera STAD) och Överdomstolen har i tidigare avgöranden klarlagt att på häst, som avses starta, får inte företas behandling som medför att karenstid löper på tävlingsdagen. Det har i nedan exemplifierade avgöranden saknat betydelse om den anmälda hästen deltog i loppet eller ströks före start.

Ansvarsnämnden, ärende 03/2017. Banveterinär upptäckte på tävlingsdagen och före start att av hästs hälsokort framgick att karenstid löpte. Hästen ströks från loppet. Tränaren dömdes till ansvar.

ÖDB 02/2002. Häst deltog i lopp och vann. Utredning visade efter loppet att hästen hade behandlats med akupunktur (96 timmars karens) dagen före. Överdomstolen fann att hästen var otillåtet behandlad. Tränaren dömdes till ansvar.

ÖDB 01/2003. Ledvätskeinjektion i ett ben. Infektion tillstötte. Hästen ströks och deltog inte i loppet. Överdomstolen fann att *hästen utsatts för en behandling, som skett mindre än 14 dagar (karenstiden) före den planerade tävlingsdagen, dvs på otillåten tid*. Tränaren dömdes till ansvar.

10. Prövningen om eventuell överträdelse av 10 § Antidopningsreglementet och Anderssons eventuella ansvar för genomförd behandling och därmed eventuella brott mot Karenstid- och förbudslistan ska således utgå från att Hästen var anmäld till start och det saknar betydelse vad Andersson avsåg med Hästens deltagande i loppet.
11. För att anse en behandling genomförd måste Hästen ha tillförts någon form av substans. Det är inte tillräckligt att Hästen enbart stuckits med en kanyl/nål. Kanylen/nålen måste vara ansluten till en spruta eller ett infusionsaggregat varigenom en substans kan tillföras.
12. Av filmupptagning från kontrollbesöket framgår att Andersson, när han upptäckte ST:s personal, gjorde en rörelse på Hästens vänstra sida av halsen, att Andersson hade en injektionsspruta i sin mun och senare i sin hand, att Andersson försåg sig med två droppåsar märkta Ringer-Acetat, att han tappade dessa påsar när han avlägsnade sig från platsen, att i den ena av påsarna anträffades en "rosa kanyl" och att Andersson därefter lämnade stallet genom att hoppa ut från ett fönster. Sprutan återfanns inte.

13. Andersson och Madeleine Stenslind har båda förnekat att någon behandling, vare sig genom injektion eller genom infusion förekom. Den hann inte påbörjas.
14. Av ST:s utredning framgår att analys av blodprover från Hästen inte visade på förekomst av otillåtna substanser.
15. ST:s veterinär Rautalinko har inte undersökt Hästen vid eller i anslutning till det tillfälle anmälan avser. Utifrån uppgifter i utredningen och studium av fotografier i utredningen har Rautalinko uttalat, att Madeleine Stenslinds uppgift om att en kanyl användes vid sökande efter ett blodkärl på Hästens hals i förening med en iakttagen svullnad i angivet område, talar för att Hästen injicerats subkutant.
16. Någon annan utredning finns inte. Den osäkerhet som råder i denna del gör att Överdomstolen finner, att det inte är utrett att Hästen genomgick någon behandling på tid och plats som anges i anmälan. Någon behandling vare sig inleddes, genomfördes eller avslutades. Påståendet om behandling med en injektion kan därför inte vinna bifall. Någon karenstid har heller inte inträtt.
17. Som en konsekvens härav kan inte heller ST:s anmälan, att Andersson låtit en obehörig person ge Hästen en injektion vinna bifall. Det är inte utrett att någon injektion skedde överhuvudtaget.
18. ST:s anmälan rörande 3 § e) och 10 § Antidopningsreglementet, såvitt gäller genomförd behandling, måste ogillas och Andersson frikännas från ansvar i dessa delar. STAD:s beslut ska ändras såvitt gäller 3 § e) Antidopningsreglementet.

Försök till behandling

19. Överdomstolen prövar därefter påståendet huruvida Andersson försökt behandla Hästen med en injektion eller infusion.
20. Utredningen visar, inte minst utifrån Anderssons egna uppgifter, att målsättningen var att tillföra Hästen saltlösning och vitaminer. Utredningen visar vidare att den planerade behandlingen skulle ske genom infusion. Droppåsar och erforderlig veterinärmedicinsk utrustning i form av droppslangar mm fanns tillgängliga.
21. ST har även här anfört att omständigheterna pekar på att Andersson avsåg att starta Hästen i loppet. Andersson strök inte Hästen i tid.
22. Andersson har anfört att ansvar för försök till överträdelse inte kan utdömas, eftersom någon karenstid de facto aldrig uppkom. Det föreligger inget försök i förhållande till en fullbordad överträdelse. Försökspunkten ska, om alls, förläggas till tidpunkten för den planerade starten. Fram till dess kan Andersson, i egenskap av ansvarig tränare stryka Hästen från start, även om Hästen hade tillförts salt- och vitaminlösningen via infusion. Det förelåg enligt Andersson ingen fara för fullbordan.

23. Ansvar vid försök till överträdelse av 10 § finns i 12 § b) Antidopningsreglementet, införd under rubriken *Påföljd för tränare eller annan underställd reglementet.*
24. Det framgår inte av 12 § b) Antidopningsreglementet vilka omständigheter som ska läggas till grund vid prövningen huruvida ett försök föreligger. Inte heller ger bestämmelsen i 10 § Antidopningsreglementet någon vägledning. Upplysning om vad som avses med ett försök kan sökas i Brottsbalkens 23 kapitel.
25. Den som påbörjat utförandet av ett brott utan att det kommit till fullbordan, ska, enligt Brottsbalken 23 kap 1 §, dömas för försök till brottet, om fara förelåg för brottets fullbordan eller sådan fullbordan var utesluten endast på grund av tillfälliga omständigheter.
26. Andersson förstod den 30 november 2022 att Hästen skulle tillföras salt- och vitaminlösning. Det fanns natten till den 1 december 2022 långt framskridna och vidtagna åtgärder för behandlingens förverkligande. Utredningen visar att sökandet efter ett blodkärl i syfte att anlägga en kanyl för att möjliggöra en anslutning till droppet hade påbörjats. Det misslyckades dock att placera en kanyl i blodkärlet. Personal från ST kom in i stallen och åtgärderna avbröts.
27. Överdomstolen finner att Andersson, som aktivt deltog vid tillfället, har försökt att behandla Hästen med saltlösning. Det har förelegat en fara för behandlingens fullbordan och härtill kommer att dess misslyckande enbart har berott på slumpen.
28. Ansvar för överträdelse av 12 § b) Antidopningsreglementet fordrar emellertid, utöver att handlandet utgjort ett försök, att detta skett med *avsikt*. Det ska m a o prövas huruvida Anderssons åtgärder, om de hade utgjort en fullbordad behandling, skulle bedömts vara en avsiktlig överträdelse, se 12 § a) Antidopningsreglementet.
29. Antidopningsreglementet, liksom tidigare Tävlingsreglementet, indelar ansvar för överträdelse i tre olika kategorier:
- avsiktliga överträdelser,*
- oaktsamma överträdelser och*
- överträdelser som inte är avsiktliga eller oaktsamma och därmed faller under det strikta tränaransvaret.*
30. Vid bedömningen av om Anderssons handlande skett med avsikt gör Överdomstolen följande överväganden.
31. Det har ålegat Andersson i egenskap av Hästens tränare att känna till innehållet i Antidopningsreglementet och i övriga av ST utfärdade bestämmelser. Karenstids- och förbudslistan föreskriver att den typ av behandling som Andersson försökt genomföra har en karenstid om 96 timmar och det står klart att karenstiden inte skulle ha löpt till ända på tävlingsdagen.

32. Andersson har uppgett att han redan på onsdagen den 30 november 2022, eller rent av tidigare än så, visste att Hästen skulle strykas från start. Några åtgärder för att genomföra strykningen vidtogs inte.
33. Andersson företog inte några närmare kontroller om vilka behandlingar som Madeleine Stenslind diskuterade med Hästens ansvarige veterinär den 30 november 2022. Andersson utgick från att veterinären kunde delegera vårduppgiften, vare sig den skulle ske genom injektion eller infusion, till Madeleine Stenslind. Andersson uppfattade, utan att efterforska rätta förhållandet, att Madeleine Stenslind var behörig att ta emot sådan delegation. Andersson har handlat i strid med bestämmelsen i 3 § f) Antidopningsreglementet, att infusion aldrig kan delegeras.
34. Vid behandlingens inledande fanns ostridigt droppåsar med saltlösning mm till hands.
35. Av utredningen, inte minst Anderssons egna uppgifter, vilka stöds av Hästens tidigare skötare Johanna Eriksson, framgår att Hästen vid mer än en handfull tillfällen tillförts och behandlats med dropp på grund av uttorkning och att dessa tidigare utförda behandlingar skedde genom anlitad veterinär.
36. Av filmupptagning från kontrollbesöket förefaller Andersson avlägsna en kanyl från Hästens hals. Det är utrett att han därtill medförde en spruta med okänt innehåll och avlägsnade både den och sig själv från stallet, låt vara att han återvände efter en stund. Åtgärden att avlägsna sprutan kan inte ha annat motiv än att Andersson förstod sig vara påkommen. Dessa hans åtgärder präglas enligt Överdomstolens mening av rationalitet och insikt.
37. Andersson har vidare invänt att det ter sig helt orimligt att inte kunna behandla en häst som avsågs starta, om inte hästen stryks innan behandling. Andersson har åberopat ansvarsfrihet på grund av nöd. Det var enligt Andersson oundgängligen påkallat, på grund av Hästens tillstånd, att sätta in behandlingen.
38. Av utredningen framgår att någon behandling med saltlösning aldrig sattes in efter försöket den aktuella natten. Istället tillfrisknade Hästen genom att gå i hagen och genom att förses med minskad mängd av foder. Någon veterinär kopplades aldrig in. Någon nödsituation kan inte anses ha förelegat.
39. Anderssons agerande utgör sammantaget ett avsiktligt överträdande av gällande bestämmelser. STAD:s beslut i denna del ska inte ändras utan Andersson ska dömas för försök till avsiktlig överträdelse enligt 12 § b) Antidopningsreglementet.

Överträdelse av bestämmelser i 4 § Antidopningsreglementet

40. ST har yrkat ansvar på Andersson för innehav av receptbelagda läkemedel, 4 § c) Antidopningsreglementet, veterinärmedicinsk utrustning, 4 § e) Antidopningsreglementet och att Andersson, på anmodan av behörig företrädare för ST, inte har överlämnat dessa föremål, 4 § g) Antidopningsreglementet.
41. Överdomstolen noterar att STAD i sitt beslut (sidan 9) inte har angett skälen för att Andersson döms för innehav av veterinärmedicinsk utrustning, 4 § e) Antidopningsreglementet. STAD har i sitt beslut (sidan 10) angett att Andersson döms för överträdelsen.
42. Överdomstolen konstaterar att Andersson har använt vissa föremål som utgör veterinärmedicinsk utrustning i samband med det försök till behandling som han fälls för. Andersson har aktivt deltagit i försöket och har därmed innehaft detta material, som är ägnat för en förbjuden åtgärd. Materialet består av droppåsar och slangar. Denna utrustning faller under 4 § e) Antidopningsreglementet. STAD:s beslut ska inte ändras i denna del.
43. Beträffande anmälan för överträdelse av 4 § g) Antidopningsreglementet konstaterar Överdomstolen, att på den åberopade filmupptagningen från kontrollbesöket kan inte vid något tillfälle ST:s företrädare höras anmoda Andersson att överlämna några föremål till företrädaren. Även i övrigt saknas utredning om att Andersson inte har hörsammat någon sådan anmodan som avses i 4 § g) Antidopningsreglementet. Andersson ska därför frikännas från ansvar och STAD:s beslut ska ändras i denna del.
44. ST har, beträffande anmälan mot 4 § c) Antidopningsreglementet, yrkat ansvar mot Andersson för att han i sitt förvar innehaft receptbelagda läkemedel. ST har inte påstått att Andersson innehaft kanyler och sprutor. På filmupptagningen från kontrollbesöket framgår att i "fikarummet" fanns en svart väska, en vit plastpåse och en svart sopsäck och att det i dessa föremål fanns kanyler, läkemedel och annat gods. I en av ST upprättad lista finns redovisat vilka föremål som omhändertogs vid kontrollbesöket men det framgår inte av listan varifrån de uppräknade föremålen härrör.
45. Madeleine Stenslind har lämnat andra uppgifter i utredningen och vid den muntliga förhandlingen än vad hon uppgav vid samtal med ST:s personal vid kontrollbesöket. Madeleine Stenslind har i de senare förhören hävdats att såväl väskan som innehållet däri är hennes och att det även fanns andra preparat, som tillhörde annan, i stallet.
46. Det framgår av uppgifter i utredningen, att Andersson och Madeleine Stenslind vid tiden för den misstänkta överträdelsen hade en relation. Deras respektive uppgifter måste därför värderas med försiktighet. Madeleine Stenslinds uppgifter om väskan och dess innehåll kan, i avsaknad av annan utredning, ändå inte lämnas utan avseende.
47. Utredningen är således inte tillräckligt robust för att Andersson ska anses ha förvarat de föremål som räknas upp i ST:s lista, såvitt gäller läkemedel. Ansvar ska inte utdömas för överträdelse av 4 § c) Antidopningsreglementet. STAD:s beslut ska inte ändras i denna del.

Påföljd

48. Genom Överdomstolens beslut har Andersson frikänts från ansvar enligt 3 § e) och 4 § g) Antidopningsreglementet. Han ska befrias från att utge böter.
49. Andersson fälls för försök till avsiktlig överträdelse av 10 § Antidopningsreglementet och för otillåtet innehav av veterinärmedicinsk utrustning 4 § e) Antidopningsreglementet. Den sistnämnda överträdelsen saknar helt betydelse vid påföljdsbestämningen.
50. Regeln om ansvar för försök till överträdelse av 10 § Antidopningsreglementet är förhållandevis ny och har inte prövats av Överdomstolen tidigare. Ansvarsnämnden/STAD har, utöver nu aktuellt ärende, såvitt känt, inte heller prövat liknande ärende tidigare. Bestämmelsen synes ha tillkommit för att inskräpa förbudet att behandla häst som avses starta i lopp.
51. 12 § b) Antidopningsreglementet föreskriver att ett försök till överträdelse i påföljdshänseende ska jämföras med en fullbordad överträdelse enligt 12 § a) Antidopningsreglementet. Av sistnämnda stadgande framgår bl.a. att tränare som avsiktligt överträtt 10 § Antidopningsreglementet ska dömas till förlust av licens i minst två år.
52. 12 § c) Antidopningsreglementet ger dömande instans möjlighet, vid behov, att döma till lägre eller annan påföljd, om påföljden framstår som *uppenbart* oskälig i förhållande till gärningen.
53. Andersson var Hästens ansvarige tränare och har tagit del i och spelat en aktiv roll vid försöket till behandling. Han har tillsammans med en annan person, som inte var veterinär eller som på annat sätt var behörig, påbörjat behandlande åtgärder. Dessa var ägnade att medföra en överträdelse av gällande karenstidsbestämmelser på häst som avsågs starta i tävling. Reglerna om omsorg och skydd för häst har överträtts på ett allvarligt sätt. Det föreligger inga omständigheter som skulle kunna medföra lindring i påföljden.
54. Påföljden måste bestämmas till att Andersson döms till förlust av sin A-licens och tiden för dess återkallande ska uppgå till straffminimum två år.
55. Överdomstolen fastställer återkallelsen av Anderssons A-licens att avse tiden 2 december 2022 – 1 december 2024.

Ersättning för kostnader

56. Andersson har yrkat att Överdomstolen ska förpliktiga ST att lämna bidrag för de särskilda kostnader som han åsamkats i påföljdsärendet. Enligt 79 § i Tävlingsreglementet ska, i den utsträckning Överdomstolen så beslutar, ST lämna bidrag till den som i ärende om påföljd åsamkats särskilda kostnader och som vid överklagandet fått bifall till sin talan helt eller delvis.

57. Yrkandet om ersättning för sådana kostnader lämnas utan bifall.

Övrigt

58. Av Tävlingsreglementet 77 § sista stycket framgår att talan inte kan föras mot Överdomstolens beslut.

På Överdomstolens vägnar

Stefan Wendén

I ärendets handläggning har deltagit Stefan Wendén (ordförande), Lars Morell (referent), Björn Persson, Seymor Wegebrand, Göran Sandh och Håkan Ahlström (enhälligt).